

בענין: הקובלנה נגד צבי גבריאלוב, מורשה לריפוי שיניים

צו לפי סעיף 45 לפקודת רופאי השיניים (נוסח חדש) תשל"ט – 1979

קובלנה מתוקנת שהגיש המשנה למנכ"ל משרד הבריאות נגד מר צבי גבריאלוב, מורשה לריפוי שיניים (להלן הנקבל) מייחסת לו עבירות משמעת בשני ארועי טיפול שיניים שניתנו על ידו לשתי מטופלות שונות.

בארוע האחד מיוחסים לו חוסר יכולת ורשלנות חמורה במילוי תפקידו, ובנוסף התנהגות שאינה הולמת רופא שיניים מורשה כאמור בסעיף 45 (1) ו- (5) לפקודת רופאי השיניים (נוסח חדש) תשל"ט – 1979 (להלן הפקודה). עבירה נוספת המיוחסת לו היא על סעיף 17 לחוק זכויות החולה – תשנ"א – 1996 בכך שניהל רשומה רפואית לקויה.

בארוע האחר הוא מואשם בהתנהגות שאינה הולמת רופא שיניים כאמור בסעיף 45 (1) לפקודה.

ענייניה של התשתית העובדתית המתייחסת לארוע הראשון הם טפולי שיניים שהנקבל נתן למטופלת. בראשון בהם הוא עקר שן בפייה של המטופלת. לצורך כך הוא הרדים את המקום, ובעקבות כך אבדה המטופלת את הכרתה

מקץ שנה חזרה ופנתה המטופלת למרפאת הנקבל על מנת שיעקור לה שן. לפי האמור בקובלנה הוא הזריק לה שליש אמפולה של סקנדיקאן ללא אדרנלין, ועקר את השן כפי שנתבקש לעשות. מיד לאחר מכן לא חשה המטופלת בטוב. הנקבל העביר אותה לספה וביצע בה עסוי לב, והזמין צוות מד"א לטפל בה. הצוות הגיע ועשה פעולות החייאה – לשוא. המטופלת נפטרה.

מנתיחה שבוצעה בה התברר שהיא סבלה מטרשת קשה של העורקים הכליליים של הלב ומלב מוגדל מעט.

הפעילות הזו בוצעה מבלי שקדם לה בירור על מצבה הרפואי של המטופלת, מבלי לבצע צילום רנטגן לבירור הצורך בעקירה ובמיקום המדויק של העקירה המבוקשת, מבלי שיהיה בידי הנקבל מידע על תרופות שהמטופלת נטלה, ומבלי שיהיו בפניו נתונים מדויקים על העקירה הקודמת. רישומי הטיפול דאז היו לקויים ולא כללו אפילו את מיקום העקירה, גם לא את החומר שהוזרק אז לשם הרדמת מקום העקירה.

לאחר הגשת הקובלנה מינה שר הבריאות ועדה, כמצוות סעיף 47 לפקודה. זו היתה אמורה לרכז את החומר, לשמוע את שיש לנקבל לאמר, ולהמליץ בפני השר כיצד לנהוג בנקבל. הועדה שמעה ראיות וטעונים, גם מפי הנקבל, ולאחר מכן הגישה דו"ח ביניים ודו"ח סופי.

הועדה קבעה שאין מחלוקת עובדתית אמיתית בין עמדות הקובל והנקבל. עיקר טעון הנקבל נסב על כך שלא היה צורך במידע נוסף שכן המטופלת היתה מוכרת לו, ומקום העקירה המתבקשת היה אף הוא ברור. הנקבל טען שלאחר מה שארעה הוא נתן למטופלת את הטיפול הדרוש. הוא חלק על העובדה שהוא לא ביצע במטופלת הנשמה מפה לפה. התוצאה שארעה אינה, לפי טעונו, תוצאת טיפולו שלו, כי היא היתה קורית בכל מקרה, גם אילו ניתן הטיפול ע"י אחרים. עוד הוא טען שעבר שני קורסים של החייאה, שניהם אמנם לא במקומות מקצועיים, ואולם לדבריו לא היה צורך באותה תקופה לעבור קורסים במקום מסוים כלשהו. הוא הוסיף וטען שלא היו למטופלת סימני סבל בריאותי כלשהם.

הועדה מצאה את הנקבל אשם בעבירות המשמעת שיוחסו לו. לפי קביעותיה היתה מוטלת עליו חובה לערוך בירור על מצבה בטרם טיפול, והדברים נכונים ביתר שאת נוכח ארוע ההתעלפות הקודם שהיה לה. בנוסף, היה עליו לערוך צילום בטרם עקירה של מקום העקירה (הנימוק לאי עריכת צילום עקב הנטיה להקאה מצד המטופלת נדחה ע"י הועדה), והיה עליו לערוך תיעוד תקין הן מהטיפול הראשון הן מהשני. שני אלו היו לקויים באופן קיצוני.

נראה לי שמסקנות הועדה וממצאיה הם ראויים ונכונים ואני מאשר אותם.

גם על עובדות הארוע השני אין חולק. לא נאמר בקובלנה שהיחסים האינטימיים שקיים הנקבל עם המטופלת (שאיננה המטופלת נשוא ארוע הראשון) היו שלא בהסכמה, ואולם הועדה קבעה ובצדק שגם בהנחה שהיחסים היו בהסכמה, עדיין מרפאה צריכה להיות משוחררת ונקיה מהיבטים מיניים ביחסים שבין המטפל למטופל. הטעם שנתנה הועדה הוא שמטופלת נמצאת במצב של תלות, וכתוצאה מכך במצב של נחיתות לעומת המעמד הסמכותי של הרופא. זהו מצב שאוסר מלכתחילה על מטפל להיגרר למציאות בה מתקיימים יחסי מין בינו לבין מטופלות. גם מסקנה זו מקובלת עליי.

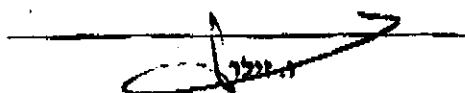
על הענישה המשמעתית חלקו חברי הועדה בינם לבין עצמם. הרוב סבר שעשרה חדשי התליה יהיו עונש ראוי. המיעוט ביקש להסתפק בנזיפה. זה גם אלו הביאו בחשבון כנמוקים לקולא את עובדת עברו הנקי של הנקבל, את גילו המתקדם (67 שנה), את חוות הדעת החיוביות מאוד שנתקבלו אודותיו ואת פעילותו הרפואית והאחרת. המיעוט הוסיף על כך שאין קשר סיבתי בין מחדלי הנקבל לתוצאה הקשה. על כך יש להעיר שאיש לא האשים את הנקבל בתוצאה, ושהעבירות המשמעתיות בהן הוא נמצא אשם הן עבירות מכח המעשים והמחדלים שנעשו, ולא בשל התוצאה הקשה שארעה.

התלבטתי אם הענישה המומלצת מבטאת את עוצמת אי התקינות שנמצאה בפעילותו של הנקבל, במיוחד נוכח העובדה שמדובר בשני ארועים של אי תקינות. הדברים מתייחסים במיוחד לזלזול הבוטה של הנקבל במינימום של הקפדה על כללי טיפול ראוי, ובמיוחד ההתעלמות שלו מארוע ההתעלפות הקודם שהיה קשור באופן בולט לאותו טפול אותו עמד הנקבל לתת למטופלת. תגובת המטופלת לטיפול קראה לכאורה למינימום של ברור בטרם יחזור הנקבל ויעניק לה טפול דומה.

סופו של דבר, ולא בלי היסוס, החלטתי לקבל את דעת הרוב. הפסיקה מחייבת ליתן משקל של ממש להמלצת ועדות משמעת, עליהם נמנים אנשי מקצוע. במקרה זה, דעת המיעוט מפיו של פרופסור לרפואת שיניים הוסיפה את כובד משקלה להיבט הכללי לקולא.

בכל הנסיבות הללו יותלה רשיון הנקבל לעשרה חדשים שתחילתם ביום 1.8.2011.

ניתן היום 2.5.2011.

נשיא (בדימוס) של ביהמ"ש המחוזי בירושלים